

WCO ฉลอง 30 ปี WCO Data Model พร้อมเปิดตัว Data Model เวอร์ชัน 4.3.0

เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2569 (2026) องค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization: WCO) จัดงานสัมมนาออนไลน์ เพื่อเฉลิมฉลองวาระครบรอบ 30 ปีของการพัฒนารูปแบบฐานข้อมูล (Data Model) สำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางศุลกากร หรือ WCO Data Model พร้อมประกาศเปิดตัวเวอร์ชัน 4.3.0 ซึ่งเป็นเวอร์ชันใหม่ล่าสุดอย่างเป็นทางการ นำเสนอจุดเด่นการรองรับข้อมูลผู้โดยสารทางเรือล่วงหน้า การเชื่อมระบบข้อมูลผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ (Authorized Economic Operator: AEO) และการรองรับเอกสารดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ

การพัฒนา WCO Data Model เกิดขึ้นจากข้อเสนอของกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำ 7 ประเทศ (Group of Seven: G7) ในปี 2539 (1996) ที่ต้องการลดความซับซ้อนของเอกสารศุลกากรและจัดระเบียบการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางศุลกากร โดย WCO ได้ประกาศใช้เวอร์ชัน 1.0 ในปี 2545 (2002) ตลอด 30 ปีที่ผ่านมา WCO ได้พัฒนาและขยายขอบเขตของ Data Model มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการเพิ่มข้อมูลความปลอดภัยการผ่านแดน (Transit) โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความสามารถในการทำงานร่วมกันของระบบข้อมูล (Interoperability) สำหรับระบบการค้าโลกที่เชื่อมโยงถึงกันได้อย่างมั่นคง

ในการนี้ WCO ได้เปิดตัว WCO Data Model Version 4.3.0 ซึ่งรองรับการใช้งานแบบใหม่ ดังนี้

1. การรองรับชุดข้อมูลมาตรฐานสำหรับการส่งข้อมูลผู้โดยสารทางเรือล่วงหน้า (Maritime Advance Passenger Information (API) Package) ซึ่งสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการเดินเรือระหว่างประเทศ (Convention on Facilitation of International Maritime Traffic) จากเดิมที่รองรับเฉพาะข้อมูลของผู้โดยสารทางอากาศยาน
2. การรองรับข้อมูลผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ (AEO MRA Package) วางโครงสร้างข้อมูลสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ระหว่างประเทศที่มีความตกลงยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Agreement: MRA)

3. การรองรับเอกสารดิจิทัลเต็มรูปแบบ เพิ่มความสามารถในการแลกเปลี่ยนเอกสารแนบ เช่น ใบชีราคาสินค้า (Invoice) ใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Certificate of Origin: CO) และไฟล์ภาพดิจิทัล

ในขั้นต่อไป WCO กำลังเร่งพัฒนา Data Model ให้มุ่งไปสู่รูปแบบ Linked Data และ Web Ontology เพื่อเปิดทางให้ระบบคอมพิวเตอร์และปัญญาประดิษฐ์ (AI) สามารถจัดการข้อมูลศุลกากรได้อย่างอัตโนมัติ นอกจากนี้ WCO ยังวางรากฐานการรองรับเทคโนโลยีรูปแบบใหม่อย่างเช่น การใช้ใบรับรองดิจิทัลที่ตรวจสอบความถูกต้องได้ทันที (Verifiable Credential) และหนังสือเดินทางสินค้ารูปแบบดิจิทัล (Digital Product Passport) ซึ่งจะช่วยให้เอกสารสำคัญ เช่น ใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าดิจิทัล (e-CO) ที่ออกโดยประเทศหนึ่ง สามารถได้รับการตรวจสอบและยอมรับในอีกประเทศหนึ่งได้โดยอัตโนมัติ

อ้างอิง

WCO. "The WCO Data Model at 30: WCO celebrates three decades of data interoperability and unveils Version 4.3.0."

<https://www.wcoomd.org/en/media/newsroom/2026/july/the-wco-data-model-at-30-wco-celebrates-three-decades-of-data-interoperability.aspx>. Accessed 18 July 2026.

Photo Courtesy of WCO